

Đại biểu Quốc hội đề nghị Kiểm toán Nhà nước vào cuộc việc tăng giá điện

15:12 22/05/2019

Sáng 22/5/2019, Quốc hội thảo luận ở tổ về kinh tế - xã hội. Tại buổi thảo luận, một trong những vấn đề được nhiều đại biểu Quốc hội cho ý kiến là liên quan đến việc tăng giá điện.

Đại biểu Lê Thu Hà cho rằng, trên thực tế, giá điện không tăng 8,36% như EVN công bố. Bà Hà chứng minh, bóc tách thực tế tăng giá điện lũy tiến so với mức cơ sở trước khi tăng giá, các chuyên gia kinh tế cho thấy, người tiêu dùng ở bậc 6 (từ 401 kwh trở lên) phải chi trả đến 2.927 đồng cho 1kwh. Mức này tăng đến 189% so với giá cơ sở (1.549 đồng), và tăng đến 15% so với bậc 6 (174%) trước khi chưa tăng giá - không phải là 8,37% như EVN đệ trình để Chính phủ thông qua cho bậc 6.



Đại biểu Quốc hội Lê Thu Hà (Lào Cai)

Đối với bậc 3 (101-200 kwh) theo EVN là phổ cập, thì mức giá mới 2014 đồng sẽ có sự gia tăng lên 130% so với mức cơ sở (1.549 đồng) hơn 10% so với giá cũ 1858 đồng (120%), khác với 8,4% mà EVN thông báo.

Tương tự, sự gia tăng giá điện ở bậc 4 (201- 300 kwh) là 12,7% (163,7%-151%), và ở bậc 5 (301-400kwh) là 14.2% (183%-168,8%). Như vậy thực chất mức tăng mới là 10%, 12,7%, 14,2%,15%, khác với 8,33 - 8,40% trong đề xuất trình Chính phủ phê duyệt.

Phần lớn người dân phải chịu mức tăng lũy tiến ở các bậc 130%, 163%, 183% và 189% so với mức cơ sở trước tăng giá, bà Hà nói.

"Vấn đề đặt ra ở đây chúng tôi cần sự minh bạch của điện lực về mức giá đúng của 1 kWh điện. Nếu có mức giá đúng mới biết mức tăng giá từ mức cơ sở lên mức lũy tiến là như thế nào. Tôi cho rằng nên đề xuất kiểm toán cách tính toán đầu vào giá điện cũng như cách kinh doanh điện trong thời gian qua. Báo cáo Bộ Công Thương gửi thấy lý giải rất nhiều lý do, nhưng cá nhân tôi cảm thấy báo cáo chưa đáp ứng được yêu cầu của cử tri cũng như thông tin đến đại biểu Quốc hội", đại biểu Hà nói.

Cũng theo bà Hà, Bộ Công thương lý giải giá điện 6 bậc thang là căn cứ tham khảo các quốc gia trên thế giới, nhưng lại chỉ tham khảo một nửa.

Ví dụ, tại Mỹ có giá bậc thang nhưng cũng có rất nhiều doanh nghiệp cung cấp điện với giá cạnh tranh. Hay Hàn Quốc, khi thời tiết quá nóng thì Chính phủ quyết định tạm thời giảm giá điện trong tháng 7 và tháng 8 để giúp nhân dân vượt qua giai đoạn này, vì họ coi nắng nóng như thiên tai.

Các gia đình có con nhỏ cũng được giảm giá điện và Hàn Quốc đang cân nhắc thay đổi tính giá điện theo mùa. "Ta copy là phải có bậc thang, nhưng chính sách đi kèm thì ta chưa thể hiện được trong chính sách giá của mình", đại biểu Hà so sánh.

Đồng ý việc phải giữ giá điện bậc thang, nhưng bà Hà đề nghị phải cân nhắc các bậc thang như thế nào cho hợp lý, bởi bậc 1 ở mức dưới 50 kWh đã được áp dụng từ rất lâu, khi các hộ gia đình còn ít thiết bị sử dụng điện. Còn đến nay, khi đời sống đã cao hơn, bậc thang cũng cần được điều chỉnh.

Cũng quan tâm đến giá điện, đại biểu Trần Hoàng Ngân (TP.HCM) phản ánh, nhiều ngày nay đều nhận được câu hỏi của cử tri "giá điện liệu có giảm không?" khi hoá đơn tiền điện của người dân tăng cao sau đợt điều chỉnh giá bán lẻ điện

bình quân thêm 8,36% từ ngày 20/3 và cử tri cho rằng ngành điện vẫn chưa minh bạch.

Ông Ngân nói, đọc báo cáo của Bộ trưởng Công Thương Trần Tuấn Anh thừa uỷ quyền Chính phủ gửi Quốc hội hôm qua (21/5) giải trình về tăng giá điện, ông chia sẻ với những nội dung và lý do tăng giá. Tuy nhiên đại biểu Ngân không đồng tình với cách chia biểu giá điện thành 6 bậc thang hiện nay.

Dẫn báo cáo của Chính phủ, ông Ngân nêu, hiện Nhật Bản chỉ có 3 bậc thang giá điện, Thái Lan 7 bậc, Việt Nam 6 bậc nhưng cách chia và định mức mỗi bậc của Việt Nam chưa thật hợp lý với bối cảnh nhu cầu dùng điện của người dân đang tăng.

Hiện nay nhu cầu sử dụng điện của người Việt Nam tăng lên do thu nhập tăng, nhu cầu và điều kiện sử dụng các thiết bị phục vụ sinh hoạt cũng tăng lên. Do đó bậc thang tính giá điện phải thay đổi để mức tăng giá điện 8,36% không ảnh hưởng nhiều đến người dân", đại biểu Ngân phát biểu.



Đại biểu Quốc hội Nguyễn Hữu Cầu (Nghệ An)

Tương tự, đại biểu Nguyễn Hữu Cầu (Nghệ An) cũng nêu băn khoăn của cử tri về việc giá điện tăng và đề nghị Kiểm toán Nhà nước vào kiểm toán giá điện. Đại biểu Nguyễn Hữu Cầu nhấn mạnh cử tri rất quan tâm vấn đề điều chỉnh giá điện, xăng dầu và dù Bộ đã có giải trình về cơ chế tính nhưng cần làm rõ hơn để người dân yên tâm.

“Cử tri không biết cách tính giá nhưng biết tăng giá sẽ ảnh hưởng đến cuộc sống và so sánh với giá cả khác thì việc tăng giá mặt hàng này không hợp với cử tri” – ông Nguyễn Hữu Cầu nói và đề nghị Kiểm toán Nhà nước vào cuộc kiểm toán lại giá điện và giá xăng dầu xem có đúng như đề xuất của các cơ quan hay không.

“Nếu kiểm toán và trả lời thì dù tăng hay giảm, người dân cũng thấy minh bạch. Người dân nói tăng giá dù có ảnh hưởng thu nhập, cuộc sống nhưng quan trọng nhất là lòng tin và sự minh bạch trong điều hành giá cả. Kiểm toán nên vào cuộc cho cử tri yên tâm” – ông Nguyễn Hữu Cầu đề nghị.

Hàng Vương (t/h)